

چکیده

امروزه مواجهه با پیچیدگی های زندگی برای انسانها نتایج مثبت و منفی فراوانی به همراه داشته که یکی از آنها، اعتیاد است که نوعی بیماری زیست شناختی، روانشناختی و اجتماعی محسوب می شود.

هدف اساسی در این پژوهش بررسی نقش مهارت حل مسئله و مهارت فراشناختی در تبیین گرایش به مصرف مواد نوجوانان می باشد. روش به کار رفته در این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی است جامعه مورد مطالعه این پژوهش تمامی دانش آموزان سال سوم مقطع متوسطه دبیرستان های دولتی شهر خشکیباجار می باشند که در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ مشغول به تحصیل بودند، در این تحقیق از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شد با توجه به جامعه آماری برای پردازش بهتر، حجم نمونه ای به اندازه ۲۶۰ نفرانتخاب گردید. و بر روی آنها پرسشنامه باورها و گرایش به سوء مصرف مواد در نوجوانان می و فوک (۲۰۰۵) فراشناخت حالتی اونیل و عابدی (۱۹۹۶)، پرسشنامه حل مسئله هپنر و پترسن (۱۹۸۲) اجرا شده است نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS۱۸ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج بدست آمده با استفاده از شاخص آماری تحلیل همبستگی گشتاوری پیرسون نشان داد که رابطه مهارت کل حل مسئله با گرایش به مواد (-۰/۱۱)، منفی و در سطح (۰/۰۱) معنی دار می باشد. رابطه مهارت کل فراشناخت با گرایش به مواد (-۰/۱۵)، منفی و در سطح (۰/۰۱) معنی دار می باشد همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد متغیرهای پیش بین یعنی، حل مسئله و فراشناخت به صورت معنی داری قادر به پیش بینی گرایش به مواد هستند و در مجموع ۱۴ درصد از تغییرات گرایش به مواد را در نوجوانان تبیین می کنند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش با آموزش فراشناخت و حل مسئله می توان به افزایش کارآمدی و خود کنترلی در دانش آموزان کمک کرد و گرایش به اعتیاد آنان جلوگیری نمود.

کلیدواژه ها: حل مسئله، فراشناخت، اعتیاد پذیری، دانش آموزان.